

8.2. Klimaat

INTERNATIONAAL/EUROPEES BELEID

De Europese Commissie stelde begin 2008 in haar energie-klimaatpakket 'Climate Action and Renewable Energy Package' voor om de reductieverplichtingen van de sectoren die onder emissiehandel vallen, niet langer te regelen op lidstaatsniveau maar om de emissies onder een gezamenlijke absolute Europese uitstootlimiet 'EU-wide cap' te plaatsen.

De andere helft van de Europese broeikasgasemissies komt toe aan de sectoren die niet onder emissiehandel vallen ('niet-ETS' sectoren) zoals de gebouwen-, transport-, landbouw- en afvalsector en de kleinere industriële installaties. Voor deze sectoren worden wel reductiedoelstellingen per lidstaat opgelegd.

Het internationale onderhandelingsproces na de klimaatop in Kopenhagen moet er toe leiden dat een voldoende ambitieus juridisch bindend akkoord verdere invulling kan geven aan het mondiale klimaatbeleid na 2012.

LOPEND VLAAMS BELEID

De realisatie van de Vlaamse Kyotodoelstelling blijft voorop staan tot 2012. In het Vlaams klimaatbeleidsplan 2006-2012 en de voortgangsrapporten worden de interne en externe maatregelen beschreven en geëvalueerd. Het voorziene budget voor de uitvoer van binnenlandse klimaatmaatregelen in de periode 2006-2012 is meer dan verdubbeld van 513 miljoen euro, voorzien in het VKP2006-2012, tot 1375 miljoen euro in VORA09.

Het Vlaams Toewijzingsplan CO₂-emissierechten 2008-2012 is in 2008 door de Vlaamse Regering goedgekeurd. Dit plan bepaalt de totale hoeveelheid emissierechten die tijdens de handelsperiode 2008-2012 verdeeld zullen worden onder de Vlaamse bedrijven, die onder het systeem vallen, alsook de wijze waarop de individuele toewijzing aan elk van hen zal gebeuren.

In het kader van EU-richtlijn betreffende energie-efficiëntie bij het eindgebruik en energiediensten is een Vlaams actieplan Energie-efficiëntie 2008-2010 ingediend bij de Europese Commissie. In dit plan worden per sector de maatregelen beschreven die zullen worden ingezet om de vastgelegde energiebesparingsstreefwaarde te bereiken.

In voorbereiding op de post-2012 doelstellingen werd in de periode 2006-2008 een onderzoekstraject uitgevoerd om technisch, economisch en maatschappelijk onderbouwde reductiedoelstellingen voor Vlaanderen voor 2020 vast te stellen.

AANDACHTSPUNTEN VOOR DE KOMENDE PLANPERIODE

Vlaanderen zal haar Kyotodoelstelling realiseren zoals vooropgesteld in het Vlaamse Klimaatplan en het daarbij horende voortgangsrapport VORA08. De definitieve eindafrekening van de Kyotodoelstelling (gemiddeld -5,2% broeikasgasuitstoot in de periode 2008-2012 t.o.v. 1990) zal in 2014 bekend zijn. Aanvullend op de prioritair interne maatregelen, zal de tijdige verwerving van de resterende Kyoto-eenheden in het begin van de komende planperiode een belangrijk aandachtspunt vormen (☞ 16). Hiervoor zullen de noodzakelijke middelen voorzien worden.

De langetermijnklimaatuitdaging vraagt om een andere benadering, gebaseerd op een visie op de transitie naar een koolstofarme samenleving, afgestemd op de Europese 'roadmap low carbon economy in 2050'. Deze visie moet het Vlaamse klimaatbeleid uittillen boven het niveau van een oplijsting van kortetermijn- en ad-hocinitiatieven.

Het legislatuuroverschrijdend langetermijnklimaatbeleid moet gedragen en uitgevoerd worden door de voltallige Vlaamse Regering.

Vlaanderen zal daarom in eerste instantie aandringen op en bijdragen tot een snelle, billijke en coherente verdeling van de Belgische 2020 niet-ETS- en hernieuwbare energiedoelstellingen, van de inkomsten uit de veilingen van Europese emissierechten en de financiering van internationale engagements. De Vlaamse overheid zal afspraken maken hoe de, volgens de interne Belgische lastenverdeling, aan haar toegekende opbrengsten uit emissierechten voor haar intern en extern klimaatbeleid aangewend kunnen worden. Ook zal met het Milieukostenmodel Vlaanderen nagegaan worden hoe de klimaatdoelen op de meest efficiënte manier bereikt kunnen worden, waarbij expliciet rekening gehouden wordt met de interacties tussen energie-, klimaat- en luchtbeleid.

Om de Vlaamse 2020-doelstellingen op een efficiënte manier te realiseren, zal de Vlaamse Regering in het Vlaams Klimaatbeleidsplan 2013-2020 een kader creëren waarbij doelstellingen, verantwoordelijkheden, monitoring en opvolging via duidelijke indicatoren en bijsturingsmechanismen worden vastgelegd. (☞ 3 en 17). Om effectief te zijn moet het nieuwe klimaatbeleidsplan beschikken over een breed draagvlak. Hiertoe wordt tegen 2012 een Vlaams Klimaatbeleidsplan 2013-2020 opgesteld in overleg met het brede middenveld en voortbouwend op de ervaring opgedaan in het kader van het VKP 06-12 en haar voortgangsrapporten. Er wordt gestreefd naar duidelijke, beleidsdomeinoverschrijdende afspraken om het geïntegreerde karakter en de doeltreffendheid van de maatregelen te verhogen. Energiegebruik veroorzaakt het grootste deel van de broeikasgasemissies. Het is dan ook van belang om dit verbruik terug te dringen en er daarna voor te zorgen dat de verbruikte energie zo milieuvriendelijk mogelijk is (zie 'Duurzame productie- en consumptiepatronen').

Het audit- en het benchmarkingconvenant zullen na evaluatie, in overleg met de stakeholders en tussen de Vlaamse ministers bevoegd voor leefmilieu, energie en economie, bij hun verlenging tegelijk uitgebreid worden tot een klimaatconvenant. Dit convenant zal een ruimer deel van de CO₂-uitstoot van bedrijfsactiviteiten omvatten, zoals ketenbeheer en transport, en in overeenstemming zijn met de energie- en klimaatdoelstellingen voor 2020.

De slaagkansen van het klimaatbeleid zullen verhoogd worden door verder werk te maken van een versterking van het maatschappelijk draagvlak via een brede, geïntegreerde communicatieaanpak. Op het internationale vlak zal Vlaanderen haar bijdrage in de EU-engagements in het kader van een eventueel multilateraal klimaatakkoord invullen (financiering, ambitieuzere reductiedoelstellingen, technologieoverdracht, ...).

Adaptatie wordt steeds belangrijker nu blijkt dat het klimaat nu al gewijzigd is en de volgende eeuwen nog zal veranderen voordat er een mogelijke stabilisatie komt. Er zal tegen 2012 een Vlaams adaptatieplan uitgewerkt worden. Het planningsproces zal gecoördineerd verlopen met de opmaak van het Vlaams Klimaatbeleidsplan 2013-2020. In het adaptatieplan zal een concrete aanpak worden voorgesteld voor de betrokken maatschappelijke sectoren met een toewijzing van verantwoordelijkheden aan de betrokken beleidsdomeinen (☞ 19).